

GLASUL DOMNULUI

“Iată stau la ușă și bat. De va auzi cineva glasul Meu și va deschide, voi intra la el, și voi cina cu el și el cu Mine” (Apocalipsa 3, 20)

Numărul 13 (2014), Pogorârea Sfântului Duh (Rusaliile) Duminica a 8-a după Paști

EVANGHELIA: IOAN 7, 37-53, 8, 12*

În ziua cea din urmă – ziua cea mare a sărbătorii – Iisus sta între ei și a strigat, zicând: „Dacă însetează cineva, să vină la Mine și să bea! Cel ce crede în Mine – precum a zis Scriptura – râuri de apă vie vor curge din inima lui” Iar aceasta a spus-o despre Duhul pe Care aveau să-L primească acei ce cred într’Însul. Că Duhul încă nu era dat, pentru că Iisus încă nu Se preamărise.

Deci mulți din mulțime, auzind cuvintele acestea, ziceau: „Într’adevăr, Acesta este Profetul!” Iar alții ziceau: „Acesta este Hristosul!” Iar alții ziceau: „Oare din Galileea va să vină Hristos?; n’a zis oare Scriptura că Hristos va să vină din sămânța lui David și din orașul Betleem, unde a fost David?...”. Și dezbinare s’a făcut în mulțime din pricina Lui. Iar unii dintre ei voiau să-L prindă, dar nimeni n’a pus mâinile pe El. Deci slujitorii au venit la arhierei și la farisei; și aceia le-au zis: „De ce nu l-ați adus?” Slujitorii au răspuns: „Niciodată n’a vorbit un om așa cum vorbește omul acesta”. Și le-au răspuns fariseii: „Nu cumva și voi ați fost amăgiți?; e cineva dintre căpetenii care să fi crezut în el? sau dintre farisei?... Dar această mulțime care nu cunoaște legea, blestemată este!...”. A zis către ei Nicodim, unul dintre ei, cel ce mai’nainte venise noaptea la El: „Oare legea noastră îl osândește pe om fără ca mai întâi să-l asculte și să cunoască ce a făcut?” Ei au răspuns, zicând: „Nu cumva și tu ești din Galileea? Cercetează și vezi că din Galileea nu se ridică profet...”. Și s’a dus fiecare la casa lui.

După aceea Iisus le-a grăit din nou, zicând: „Eu sunt Lumina lumii; cel ce-Mi urmează Mie nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina Vieții”.

*) Texte preluate din Biblie, (Ediția jubiliară a Sfântului Sinod, 2000, citată pe scurt: Biblia Bartolomeu)

Nu lăsați Duhul să vă ducă dorul!

IPS Bartolomeu Anania

(...) Înainte de înălțare, Iisus le spusese ucenicilor: “Voi să rămâneți în cetate până ce vă veți îmbrăca cu putere de sus”, adică cu Duhul Sfânt. Dincoace, în Faptele Apostolilor, Sfântul Luca ne spune că, prin vuiet și lumină, apostolii s’au umplut de Duhul Sfânt. Așadar, sunt folosite două verbe pentru unul și același fenomen: “a se îmbrăca” ceea ce presupune învelirea unui corp și “a umple”, cu înțelesul de a face ca un recipient să fie plin. Gramatical și logic, verbele sunt contradictorii, dar duhovnicesc și faptic sunt complementare. Să luăm ca exemplu facerea omului. Citez textual din Cartea Facerii: “Domnul Dumnezeu l-a zidit pe om din țărâna și a suflat asupra lui suflare de viață și s’a făcut omul întru suflet viu” (care poate însemna și “suflet nemuritor”).

Așadar, sufletul omului (care este altceva decât viața) s’a născut din suflarea lui Dumnezeu, care l-a îmbrăcat - l-a învăluit - pe om, odată cu aceasta conferindu-i și puterea de a și-l absorbi, devenindu-i în același timp exterior și interior. Despre profetul Amasia se spune în Biblie că Duhul “l-a îmbrăcat” înainte de a-și rosti proorocia (1 Par 12, 18.). În limba originală, verbul “a îmbrăca” are și înțelesul de a lua în stăpânire, a intra în posesia cuiva sau a ceva. În acest sens duhovnicesc îl folosește și Sfântul Pavel când li se adresează Romanilor: “îmbrăcați-vă în Domnul Iisus Hristos”, sau galatenilor: “Câți în Hristos v’ati botezat în Hristos v’ati îmbrăcat”. Și, fiindcă veni vorba de botez, e bine să vă amintesc că, înainte de actul propriu zis, apa din cristelniță este sfințită, adică impregnată cu Duhul Sfânt, și așa îl îmbracă pe cel ce se botează. După actul botezării, apa se duce odată cu prima baie, dar Duhul Sfânt rămâne înlăuntrul botezatului, umplându-l de har. Iată cum se adeverește faptul că Taina Botezului este, de fapt, a doua naștere a omului. (...)

Duhul Sfânt lucrează în Biserică nu doar prin Taina Hirotoniei, ci și prin toate celelalte șase Taine, începând cu Botezul și continuând cu Mirungerea, Nunta, Maslul, Spovedania și Euharistia.

Nu aș vrea să închei înainte de a aborda câteva nuanțe. Duhul Sfânt lucrează prin har, adică prin grația, bunătatea sau energia pe care Dumnezeu o revărsă peste noi, atât ca Treime cât și prin fiecare persoană în parte. El poate lucra direct prin Fiul, ca trimis al Tatălui, dar și prin Duhul, ca trimis al Fiului.

Harul însă este cantitativ, adică poate fi sporit până la îmbelșugare printr’o

intensă viață duhovnicească, sau împruținat până la inactivare sau alungare în caz că posesorul lui se încarcă de păcate foarte grele. Iată, în acest sens, textul rugăciunii de taină pe care preotul o rostește, cu mâinile ridicate, la sfințirea Darurilor: “Doamne, Cel ce pe Preasfântul Tău Duh în ceasul al treilea L-ai trimis Apostolilor Tăi, pe Acela, Bunule, nu-l lua de la noi, ci ni-L înnoiește nouă, cei ce ne rugăm Ție”. Prima referință este la momentul Cincizecimii, despre care vorbim; ideea este aceea a unui arc peste timp, a sentimentului și certitudinii că în acest moment al sfințirii noi devenim contemporani cu apostolii, așa cum și ei devin contemporanii noștri.

În cea de a doua parte, însă, e vorba de posibilitatea ca prezența Duhului Sfânt să ne fie retrasă - desigur, din pricina grelelor noastre păcate, ale celor ce slujim, păcate de care suntem conștienți. Prin rugăciune îi cerem Domnului Hristos ca nu numai să nu ni-L retragă, dar, dimpotrivă, să ni-L înnoiască, așa cum a făcut-o cu apostolii în ceasul Cincizecimii. Despre ce înnoire e vorba? Îndată după înviere, la prima Sa întâlnire cu apostolii, Iisus “a suflat asupra lor și le-a zis: Luați Duh Sfânt!, cărora le veți ierta păcatele, li se vor ierta, și cărora le veți ține, ținute vor fi”. Așadar, în dimineața Cincizecimii apostolii îl aveau deja pe Duhul Sfânt, iar acum, prin pogorâre, prezența Lui se înnoia și sporea prin ceea ce vă spuneam că intervenise nou în personalitatea apostolilor: curajul și înțelepciunea, precum și capacitatea de a propovădui Evanghelia. Și mai aveau ceva, puterea de a ierta păcatele; or, tocmai această putere a făcut posibil botezul primilor convertiți, întrucât Taina Botezului presupune, neapărat, iertarea păcatelor. Vedeți cum totul se leagă în rânduiala lui Dumnezeu?

Adaug precizarea că, odată dăruit, harul lui Dumnezeu nu se stinge, nu dispare, ci devine o existență latentă, nelucrătoare, asemenea unui foc mocnit, prin nepăsarea sau lenea celui ce-l posedă. Somnolența harului poate interveni nu numai la mireni, ci chiar la cei cărora li s’a dat pentru slujire sfințitoare, așa cum reiese dintr’un text la Sfântului Pavel. Apostolul, care îl hirotonea în treaptă de episcop pe ucenicul său Timotei, îi scrie la un moment dat: “Te îndemn să reînsuflești harul lui Dumnezeu care este în tine prin punerea mâinilor mele”. A-l “reînsuflești” înseamnă a-l trezi din amortirea în care căzuse prin lenevire sau prin oarecare păcat al posesorului. Când însă păcatul unui preot sau episcop e foarte grav și afectează slujirea, harul devine nelucrător prin pedeapsa caterisirii. (...) Prin caterisire, harul primit de preot la hirotonie continuă să existe, dar nu mai lucrează; dacă, ipotetic, fostul preot ar continua să facă slujbe, acestea rămân doar gesturi și cuvinte goale de conținut.

Iubiții mei, de vreme ce Biserica este depozitara harului, și tot ea îl

administrează prin Sfintele Taine, rugăciuni și binecuvântări, înseamnă că toți credincioșii, clerici și mireni, sunt beneficiarii acestui mare dar dumnezeiesc. Iată de ce Rusaliile sunt o sărbătoare a bucuriei generale, în excelentă vecinătate cu Floriile, Paștile și Înălțarea. (...)

Bucurați-vă și vă veseliți că sunteți în Biserica cea adevărată a lui Hristos și că prin Ea sunteți părtași ai Duhului Sfânt! Bucurați-vă că vă aflați pe corabia Bisericii Ortodoxe, în ale cărei pânze suflă Duhul Sfânt, purtând-o spre limanul cel neînviforat al Împărăției Cerurilor! Bucurați-vă în fiecare ceas al vieții voastre!

Și nu lăsați Duhul să vă ducă dorul!

(Sursa : **IPS Bartolomeu Anania**, *Cuvinte de învățătură*, Editura Renașterea, 2009, pp. 130-137)

Vitamine duhovnicești

Cum să ne rugăm pentru alții?

Nu există "alții" pentru creștini. Eu am spus multe despre mine, dar de tine vorbeam. Și când vorbesc despre tine, nu te cunosc decât prin mine, dar te cunosc. Te cunosc în năzuințele tale, în nădejtile tale, în neputințele, păcatele și rușinile tale cele mai adânci; dar te cunosc totuși în măreția pe care Domnul a pus-o în tine ca și chip și asemănarea Sa.

Când vezi pe aproapele tău, cât de departe ar fi el geografic sau sufletește, să fii convins că este un alt eu. Și el, fie prieten sau dușman, are nevoie de aceeași mărturie de care și eu am nevoie. Roagă-te, omule bun, pentru cel ce-ți e rău, pentru cel ce păcătuiește, și mulțumește pentru binele pe care îl faci aproapelui tău. Gelozia să fie departe de noi, fiindcă lucrul pe care-l poftim de la cel care ne face gelos este tocmai lucrul pe care vrea să ni-l dea Dumnezeu.

Deci, un alt eu a ajuns la ceea ce eul meu nu a ajuns, dar prin el am ajuns la același. E într-un fel și câștigul meu. Moartea fratelui este moartea mea. Viața fratelui este viața mea. Sfântul Siluan zice: "Fericit cel ce iubește pe fratele său, că fratele nostru este viața noastră".

(Sursa : **Rafail Noica**, *Celălalt Noica – Mărturii ale monahului Rafail Noica însoțite de câteva cuvinte de folos ale Părintelui Symeon*, Editura Anastasia, 2004, pp. 85-86)